

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL

JÁN MAZÁK

prezentate la 14 iunie 2007¹

1. Prezenta cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată de Landgericht Wiesbaden (Tribunal regional) (Germania) privește interpretarea articolului 5 alineatul (3) litera (b) coroborat cu articolul 5 alineatul (3) litera (d) și cu punctul 4 din anexa III la Directiva 75/106/CEE a Consiliului din 19 decembrie 1974 privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la preambalarea, în funcție de volum, a unor lichide preambalate² (denumită în continuare „Directiva 75/106” sau „directiva”) și în special comercializarea în Germania a băuturii denumite „Baileys” sub formă de „Baileys Minis” ambalat în sticle mici cu un volum de 0,071 litri.

I — Cadrul juridic**A — Dreptul comunitar**

2. Directiva 75/106 a fost modificată în mai multe rânduri³. Articolul 1 prevede că directiva se referă la preambalaje care conțin produse lichide cuprinse în anexa III, măsurate în funcție de volum în scopul vânzării în cantități unitare egale sau mai mari decât 5 ml și mai mici sau egale cu 10 litri.

3 — Prin Directiva 78/891/CEE a Comisiei din 28 septembrie 1978 de adaptare la progresul tehnic a anexelor la Directivele 75/106/CEE și 76/211/CEE ale Consiliului în sectorul preambalării (JO L 311, p. 21, Ediție specială, 13/vol. 4, p. 195), prin Directiva 79/1005/CEE a Consiliului din 23 noiembrie 1979 (JO L 308, p. 25, Ediție specială, 13/vol. 5, p. 74), prin Directiva 85/10/CEE a Consiliului din 18 decembrie 1984 (JO L 4, p. 20, Ediție specială, 13/vol. 7, p. 5), prin Directiva 88/316/CEE a Consiliului din 7 iunie 1988 (JO L 143, p. 26, Ediție specială, 13/vol. 8, p. 207), prin Directiva 89/676/CEE a Consiliului din 21 decembrie 1989 (JO L 398, p. 18, Ediție specială, 13/vol. 9, p. 202), precum și prin Actul privind condițiile de aderare la Uniunea Europeană a Republicii Cehe, a Republicii Estonia, a Republicii Cipru, a Republicii Letonia, a Republicii Lituania, a Republicii Ungare, a Republicii Malta, a Republicii Polone, a Republicii Slovenia și a Republicii Slovace și adaptările tratatelor pe care se întemeiază Uniunea Europeană (JO 2003, L 236, p. 33).

1 — Limba originală: engleza.

2 — JO 1975, L 42, p. 1, Ediție specială, 13/vol. 2, p. 91.

3. Considerentul (1) al directivei prevede următoarele: „întrucât, în cele mai multe state membre, condițiile de prezentare pentru vânzare a lichidelor preambalate sunt supuse unor reglementări obligatorii care diferă de la un stat membru la altul, frânând astfel schimburile comerciale de astfel de produse preambalate; întrucât, în consecință, este necesară apropierea acestor dispoziții.”

4. Considerentul (4) prevede: „întrucât este necesar să se reducă cât mai mult posibil numărul de volume pentru conținuturile care sunt prea apropiate de altele ale aceluiași produs și care, în consecință, pot induce în eroare consumatorul; întrucât, ținând totuși seama de stocurile foarte mari de preambalate din Comunitate, o astfel de reducere poate fi efectuată numai treptat.”

5. Considerentul (6) prevede următoarele: „întrucât o modificare prea rapidă a mijloacelor de determinare a cantității stabilite prin legislația internă și organizarea unor noi sisteme de control, precum și adoptarea unor noi sisteme de măsură ar prezenta dificultăți pentru anumite state membre, trebuie prevăzută o perioadă de tranziție pentru aceste state membre; întrucât, cu toate acestea, o asemenea dispoziție nu trebuie să constituie un obstacol în schimburile comerciale intra-comunitare cu produsele respective și nu trebuie să aducă atingere punerii în aplicare a directivei în celelalte state membre.”

6. Articolul 5 din Directiva 75/106, cu modificările ulterioare și în măsura în care este relevant pentru prezenta cauză, prevede următoarele:

„(1) Statele membre nu pot refuza, interzice sau restricționa introducerea pe piață a preambalajelor care îndeplinesc cerințele prezentei directive pentru motive legate de determinarea volumelor acestora, de metodele prin care au fost verificate sau de volumele nominale, dacă acestea sunt stabilite în anexa III coloana I.

[...]

(3) (b) [...] Respectivele preambalaje care apar la punctul 4 din anexa III pot fi comercializate după 31 decembrie 1991, numai în cazul în care se prezintă în volumele nominale stabilite în coloana I din anexa menționată.

[...]

- (d) Fără a aduce atingere literei (b), produsele enumerate la punctul 4 din anexa III și care au un volum de 0,071 litri pot fi comercializate în Irlanda și Regatul Unit.”⁴
- de concurență neloială în fața Landgericht Wiesbaden între Schutzverband der Spirituosen-Industrie eV (denumită în continuare („Schutzverband”) și Diageo Deutschland GmbH (denumită în continuare „Diageo”).

7. În sfârșit, punctul 4 din anexa III la aceeași directivă prevede, pentru produsele desemnate prin denumirea „Alcool etilic cu o tărie alcoolică mai mică de 80 % volum, rachiuri, lichioruri și alte băuturi spirtoase; preparate alcoolice compuse (cunoscute sub denumirea «extracte concentrate») pentru producerea băuturilor (numărul din Tariful vamal comun: 22.09)”, următoarele volume nominale în litri admise cu titlu definitiv: „0,02 — 0,03 — 0,04 — 0,05 — 0,10 — 0,20 — 0,35 — 0,50 — 0,70 — 1 — 1,125 — 1,5 — 2 — 2,5 — 3 — 4,5 — 5 — 10”.

9. Schutzverband este o asociație de întreprinderi și de asociații din industria băuturilor spirtoase care are ca obiect supravegherea respectării și, acolo unde este cazul, a aplicării reglementării în vigoare în sectorul băuturilor spirtoase în Germania.

10. Diageo este filiala germană a producătorului de băuturi Diageo North America Inc. În Germania, aceasta comercializează în special bere, whisky, gin și votcă sub diferite mărci.

II — Situația de fapt, cadrul procedural și întrebările preliminare

8. Întrebările adresate cu titlu preliminar au fost formulate în cadrul unei proceduri

11. Începând cu luna octombrie 2004, Diageo comercializează în Germania băutura „Baileys” sub forma „Baileys Minis”, produse preambalate în sticle mici cu un volum de 0,071 litri (denumite în continuare „produsul”). „Baileys” este fabricat din whisky, alcool pe bază de cereale, zahăr și cremă și are o tărie alcoolică de 17 %.

4 — În ceea ce privește diversele modificări ale Directivei 75/106, articolul 5 alineatul (1) a fost modificat prin Directiva 85/10, în timp ce articolul 5 alineatul (3) literele (b) și (d) a fost modificat ulterior prin Directiva 88/316.

Produsele „Baileys” ale Diageo sunt fabricate și ambalate în Irlanda⁵. ambalajele de 0,071 litri nefiind, în principiu, permise.

12. Instanța de trimitere a atras atenția că produsul este, de asemenea, comercializat în Franța și în Țările de Jos din septembrie 2003, iar în Belgia, din iunie 2004, fără nicio contestație, în măsura în care poate aprecia acest fapt⁶.

13. Părțile se află în divergență cu privire la chestiunea dacă este permisă comercializarea produsului (în sticle de 0,071 litri) în Germania.

14. Instanța de trimitere consideră că produsul intră sub incidența punctului 4 din anexa III la Directiva 75/106. După părerea acesteia, toate produsele enumerate la punctul 4 din anexa III, cu un volum nominal cuprins între 0,05 litri și 10 litri⁷, pot fi comercializate numai dacă se prezintă în volumele indicate în coloana I din anexa III,

15. Cu toate acestea, articolul 5 alineatul (3) litera (d) din Directiva 75/106 prevede, ca excepție, că produsele enumerate la punctul 4 din anexa III care se prezintă într-un volum de 0,071 litri pot fi comercializate în Irlanda și în Regatul Unit.

16. Prin urmare, prin Ordonanța din 23 noiembrie 2005, Landgericht Wiesbaden (Camera a zecea civilă) a suspendat procedura și a adresat Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Articolul 5 alineatul (3) litera (b) al doilea paragraf *in fine* coroborat cu articolul 5 alineatul (3) litera (d) și cu punctul 4 din anexa III la Directiva 75/106/CEE a Consiliului din 19 decembrie 1974 privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la preambalarea, în funcție de volum, a unor lichide preambalate [...], astfel cum a fost modificată ultima dată prin Actul de aderare din 23 septembrie 2003 [...], trebuie interpretat în sensul că produsele al căror ambalaj are volumul de 0,071 litri și care sunt fabricate și/sau comercializate în mod legal în Irlanda sau în Regatul Unit pot fi comercializate și în toate celelalte state membre ale Comunităților Europene?

5 — Pentru comercializarea în Germania, produsul este descris pe etichetă drept „Original Irish Cream” (cremă irlandeză originală). Cuvântul „liqueur” este adăugat la denumirea de punere în vânzare. Diageo a explicat, de altfel, că, începând din 2002/2003, produsul respectiv este fabricat și ambalat în Regatul Unit.

6 — În plus, guvernul grec a indicat în ședință că produsul este, de asemenea, comercializat în Grecia din septembrie 2003.

7 — Articolul 1 alineatul (1) din directivă.

2) În cazul în care răspunsul la prima întrebare este negativ, articolul 5 alineatul (3) litera (b) al doilea paragraf *in fine* coroborat cu articolul 5 alineatul (3) litera (d) și cu punctul 4 din anexa III la Directiva 75/106/CEE este compatibil cu principiul liberei circulații a mărfurilor prevăzut la articolele 28 CE și 30 CE?”

„regulă/exceptie” care există între articolul 5 alineatul (3) litera (b) al doilea paragraf *in fine* și articolul 5 alineatul (3) litera (d) din Directiva 75/106, precum și din spiritul și din finalitatea acestor dispoziții. Regula este că produsele care figurează la punctul 4 din anexa III fac obiectul unei armonizări complete, excepția implicând faptul că numai Irlanda și Regatul Unit sunt acoperite de derogarea prevăzută la articolul 5 alineatul (3) litera (d). În plus, această din urmă excepție se aplică „[f]ără a aduce atingere literei (b)”.

17. Au fost depuse observații scrise de Schutzverband, de Diageo, de guvernul grec și de guvernul belgian, de Consiliul Uniunii Europene și de Comisia Comunităților Europene. Acestor părți, cu excepția guvernului belgian, li s-a alăturat guvernul francez la sedința din 15 martie 2007.

19. În ceea ce privește a doua întrebare, Schutzverband consideră că trebuie să primească un răspuns afirmativ, interdicția comercializării prevăzută la articolul 5 alineatul (3) litera (b) din directivă fiind justificată de considerații referitoare la protecția consumatorilor. Referitor la măsurile de armonizare, se admite, în mod general, că instituțiile comunitare competente dispun de o largă putere discreționară și sunt, prin urmare, supuse doar unei examinări limitate a proporționalității.

III — Aprecieri

A — *Principalele argumente ale părților*

18. *Schutzverband* susține, în esență, că, la prima întrebare, trebuie dat un răspuns negativ. Acest răspuns ar decurge din relația

20. În opinia *Schutzverband*, interdicția nu este în mod vădit disproporționată. Protecția consumatorilor este o justificare admisibilă, din moment ce, în conformitate cu considerentul (4) al directivei, aceasta din urmă a fost concepută pentru a reduce cât mai mult posibil numărul de volume pentru conținuturile care sunt prea apropiate de cele ale aceluiași produs și care pot induce în eroare consumatorul.

21. *Diageo* susține, în esență, că, pentru a fi compatibilă cu dreptul primar și cu principiile dezvoltate de Curte în Hotărârea *Ruwet*⁸, articolul 5 alineatul (3) litera (b) coroborat cu articolul 5 alineatul (3) litera (d) și cu punctul 4 din anexa III la Directiva 75/106 trebuie interpretat astfel încât să se autorizeze comercializarea și în celelalte state membre a produselor în ambalaje de 0,071 litri, fabricate și/sau comercializate în mod legal în Irlanda și în Regatul Unit. Aceasta este, în esență, și susținerea guvernului grec. Dacă situația ar fi diferită, excepția, care nu este limitată în timp, ar fi determinat împărțirea piețelor naționale, ceea ce ar fi contrar obiectivelor de armonizare ale directivei, precum și obiectivelor pieței interne. În plus, oricare altă interpretare ar încălca articolul 28 CE și nu ar putea fi justificată prin considerații referitoare la protecția consumatorilor.

22. *Guvernul belgian* susține, în esență, că dispozițiile pertinente interzic comercializarea băuturii *Baileys* într-un ambalaj cu volumul de 0,071 litri în alte teritorii decât Irlanda sau Regatul Unit. Întrucât are caracter derogatoriu, această dispoziție este de strictă interpretare. În opinia guvernului belgian, în orice caz, deși interdicția prevăzută la articolul 5 alineatul (3) litera (b) ar trebui considerată un obstacol în

calea schimburilor intracomunitare, aceasta s-ar justifica prin considerații referitoare la protecția consumatorilor.

23. *Guvernul francez* adoptă, în esență, aceeași poziție ca și guvernul belgian.

24. *Comisia* susține că, în stadiul actual al dreptului, produsul nu este, în principiu, autorizat pentru a fi comercializat în Comunitate, cu excepția Irlandei și a Regatului Unit. Cu toate acestea, dacă produsul respectiv a fost comercializat în una dintre aceste țări, nu se poate limita introducerea pe piață a acestuia în alte state membre. O astfel de restricție ar depăși obiectivul derogării și ar fi contrară principiului liberei circulații a mărfurilor.

25. În opinia Comisiei, acest principiu, inerent articolului 28 CE, nu se aplică numai în cazul armonizării legislațiilor naționale, ci și în cazul în care este necesară interpretarea unor dispoziții comunitare care prevăd o derogare în cadrul unei armonizări complete. Comisia apreciază că, în temeiul articolului 5 alineatul (1) din directivă, statele membre nu pot – prin invocarea în special

8 — Hotărârea din 12 octombrie 2000 (C-3/99, Rec., p. I-8749).

a volumelor nominale enumerate în coloana I din anexa III – să refuze introducerea pe piață a produselor preambalate care îndeplinesc condițiile directivei (și anume, produsele comercializate în mod legal în Irlanda și în Regatul Unit). O astfel de soluție ia în considerare faptul că articolul 5 alineatul (3) litera (d) reprezintă o derogare în raport cu principiul prevăzut la litera (b) a aceluiași alineat. Această interpretare îndeplinește cerințele liberei circulații a mărfurilor și este conformă voinței legiuitorului comunitar. Prin urmare, nu ar fi necesar să se răspundă la a doua întrebare.

26. *Consiliul* este de acord cu interpretarea Comisiei.

B — *Apreciere*

27. Dorim să indicăm, cu titlu de remarcă preliminară, că, deși normele aplicabile în materie de preambalare sunt în mod vădit destinate favorizării accesului pe piață, acestea pot, totuși – astfel cum se demonstrează prin prezenta cauză – să conducă, într-un mod ușor paradoxal, la o situație

în care acest acces pe piață să fie realmente compromis.

28. Mai mult, deși nu este pertinentă *ratione temporis* în scopul soluționării prezentei cauze, putem cita, de asemenea, Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de stabilire a normelor privind cantitățile nominale ale produselor preambalate, de abrogare a Directivelor 75/106/CEE și 80/232/CEE ale Consiliului și de modificare a Directivei 76/211/CEE a Consiliului⁹, prezentată de Comisie la 25 octombrie 2004. Însăși Comisia a declarat, în pledoariile sale, că a fost incitată să prezinte propunerea menționată de complexitatea normelor existente, care acoperă o gamă largă de produse, și de armonizarea „parțial facultativă” și „parțial completă”, pe de o parte, și de Hotărârea Curții în cauza Ruwet, pe de altă parte. Dispozițiile propuse prevăd o vastă dereglementare a cantităților nominale, inclusiv cele ale produsului Baileys Minis.

1. Prima întrebare

29. Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită Curții să

⁹ — COM(2004) 708 final. A se vedea de asemenea Propunerea modificată din 12 aprilie 2006 COM(2006) 171 final.

stabilească dacă Directiva 75/106 trebuie interpretată în sensul că produsele al căror ambalaj are un volum de 0,071 litri și care sunt fabricate și/sau comercializate în mod legal în Irlanda sau în Regatul Unit pot fi comercializate, de asemenea, în celelalte state membre.

30. Conform articolului 234 CE, Curtea pune la dispoziția instanțelor naționale aspectele de interpretare a dreptului comunitar care le sunt necesare pentru a soluționa litigiile cu care sunt sesizate¹⁰. Numai instanța națională are competența să aprecieze, luând în considerare particularitățile cauzei, atât necesitatea unei hotărâri preliminare pentru a fi în măsură să pronunțe propria hotărâre, cât și pertinenta întrebărilor pe care le adresează Curții¹¹. Cu toate acestea, Curtea este cea care, în caz de necesitate, trebuie să examineze condițiile în care este sesizată de instanța națională pentru a verifica propria competență și în special pentru a determina dacă interpretarea dreptului comunitar care este solicitată prezintă un raport cu realitatea și cu obiectul acțiunii principale¹². Dacă se dovedește că întrebarea adresată nu este, în mod vădit, pertinentă pentru soluționarea acestui litigiu, Curtea trebuie să constate lipsa necesității de a se pronunța¹³.

10 — A se vedea în special Ordonanța din 25 mai 1998, Nour/Burgenländische Gebietskrankenkasse (C-361/97, Rec., p. I-3101 punctul 10).

11 — În consecință, întrucât întrebările adresate au ca obiect interpretarea dreptului comunitar, Curtea este, în principiu, obligată să se pronunțe (a se vedea în special Hotărârea din 13 ianuarie 2000, TK-Heimdienst (C-254/98, Rec., p. I-151 punctul 13)).

12 — Astfel încât Curtea să nu fie obligată să formuleze opinii consultative cu privire la întrebări generale sau ipotetice.

13 — A se vedea Hotărârea din 21 februarie 2006, Ritter-Coulais (C-152/03, Rec., p. I-1711 punctul 15).

31. După părerea noastră, în scopul soluționării litigiului care face obiectul prezentei cauze, nu este necesară pronunțarea asupra chestiunii referitoare la fabricarea produsului. Dosarul prezentat la Curte arată, în mod evident, că obiectul prezentei cauze este aspectul dacă produsul respectiv, care a fost comercializat în mod legal în Irlanda și în Regatul Unit, poate fi comercializat, de asemenea, în celelalte state membre.

32. Articolul 5 alineatul (1) din Directiva 75/106 instituie o *lex generalis* care prevede că statele membre nu pot refuza, interzice sau restricționa introducerea pe piață a preambalajelor care îndeplinesc în special cerințele în ceea ce privește volumele minimale stabilite în coloana I din anexa III. Astfel, dacă preambalajele produselor îndeplinesc cerințele în ceea ce privește volumele minimale stabilite în anexa în discuție, statele membre nu se pot opune comercializării acestora pentru motive legate de determinarea volumelor nominale. Cu toate acestea, articolul 5 alineatul (1) din Directiva 75/106 nu impune ca produsele să fie preambalate în ambalaje care să aibă aceste volume nominale pentru a putea fi introduse pe piață.

33. A doua teză a celui de al doilea paragraf al articolului 5 alineatul (3) punctul (b)

[denumit în continuare „articolul 5 alineatul (3) punctul (b)"] din Directiva 75/106, astfel cum a fost modificată prin Directiva 88/316, instituie o *lex specialis* pentru rachiuri, pentru lichioruri și pentru alte băuturi spirtoase¹⁴, care prevede că acestea pot fi comercializate numai în cazul în care se prezintă în volumele nominale stabilite în coloana I punctul 4 din anexa III. În opinia noastră, această dispoziție are scopul de a asigura că lichiorurile și alte băuturi spirtoase, preambalate într-un ambalaj cu unul dintre volumele nominale stabilite, în număr restrâns, în coloana I punctul 4 din anexa III vor putea fi comercializate în mod legal în Comunitate.

34. Articolul 5 alineatul (3) litera (d) din directivă, care a fost inserat și de Directiva 88/316, introduce o derogare, fără limită în timp, și prevede că lichiorurile și alte băuturi spirtoase pot, în plus, să fie comercializate în Irlanda și în Regatul Unit, dacă se prezintă în volum de 0,071 litri.

35. Având în vedere că această derogare permanentă, care încorporează un volum

14 — Textul complet: „Alcool etilic cu o tărie alcoolică mai mică de 80 % volum, rachiuri, lichioruri și alte băuturi spirtoase; preparate alcoolice compuse (cunoscute sub denumirea «extracte concentrate») pentru producerea băuturilor (numărul din Tariful vamal comun: 22.09), denumite în continuare «lichioruri și alte băuturi spirtoase.»

nominal suplimentar, face referire în mod specific la Irlanda și la Regatul Unit, excluzând celelalte state membre, întrebarea este dacă acele alte state membre se pot opune comercializării pe teritoriul lor a lichiorurilor și a altor băuturi spirtoase care se prezintă într-un ambalaj cu un volum nominal de 0,071 litri, în ciuda faptului că acestea sunt comercializate în mod legal într-un stat membru, în speță în Irlanda sau în Regatul Unit.

36. Directiva 75/106, cu modificările ulterioare, și în special economia articolului 5 alineatul (3) literele (b) și (d) coroborat cu punctul 4 din anexa III, sunt lipsite, în opinia noastră, de puritate legislativă și creează ocazia unor dificultăți în ceea ce privește înțelegerea și interpretarea acestei derogări permanente. După părerea noastră, legiuitorul comunitar ar fi trebuit să își dea seama că utilizarea unei astfel de tehnici legislative poate ocaziona dificultăți de interpretare și ar fi trebuit, deci, să o evite.

37. Într-adevăr, deoarece articolul 5 alineatul (3) litera (d) din Directiva 75/106, cu modificările ulterioare, introduce o derogare permanentă în favoarea Irlandei și a Regatului Unit în contextul comercializării de lichioruri și de alte băuturi spirtoase care se prezintă într-un ambalaj cu un volum nominal de 0,071 litri, ne putem întreba dacă literele (b) și (d) ale articolului 5 alineatul (3) coroborate cu coloana I punctul 4 din anexa III instituie o armonizare completă sau dacă,

dimpotrivă, instituie doar o armonizare parțială a volumelor nominale în care lichiorurile și alte băuturi spirtoase pot fi comercializate în Comunitatea Europeană. Această întrebare are, în opinia noastră, o incidență directă asupra modului în care trebuie interpretat articolul 5 alineatul (3) literele (b) și (d) coroborat cu coloana I punctul 4 din anexa III la Directiva 75/106 și, în măsura în care este necesar, asupra modului în care trebuie evaluată validitatea acestuia.

38. În *lipsa armonizării* legislațiilor naționale, articolul 28 CE interzice în special obstacolele în calea comerțului intracomunitar care rezultă din aplicarea cu privire la mărfuri provenite din alte state membre, unde sunt produse și sunt comercializate în mod legal, a unor norme privind condițiile pe care trebuie să le îndeplinească aceste mărfuri, precum cele referitoare, de exemplu, la prezentarea, la etichetarea și la ambalarea acestora, chiar dacă aceste norme sunt aplicabile fără distincție produselor naționale și produselor importate¹⁵.

39. În cazul *armonizării parțiale*, Curtea a decis în Hotărârea Ruwet¹⁶ că articolul 28 CE se opune în mod similar obstacolelor în calea comercializării preambalajelor care nu fac

obiectul unei astfel de armonizări. În acest caz, orice interpretare contrară ar permite statelor membre să împartă piețele naționale în ceea ce privește produsele care nu sunt acoperite de normele comunitare, ceea ar fi contrar obiectivului liberei circulații a mărfurilor urmărit de tratat.

40. Articolul 5 alineatul (3) literele (b) și (d) coroborat cu coloana I punctul 4 din anexa III la Directiva 75/106, cu modificările ulterioare, are, în mod vădit, scopul de a reglementa definitiv volumele nominale ale preambalajelor în care pot fi comercializate, în toate statele membre, lichiorurile și alte băuturi spirtoase. Aceste dispoziții au, așadar, ca scop introducerea unui sistem *complet reglementat* în care normele comune să înlocuiască în întregime normele naționale din acest domeniu, deoarece, în opinia noastră, acestea interzic în mod explicit statelor membre adoptarea unor norme naționale diferite de normele comune. Posibilitatea existentă de a comercializa lichioruri și alte băuturi spirtoase care se prezintă într-un volum nominal suplimentar în Irlanda și în Regatul Unit, conform articolului 5 alineatul (3) litera (d) din Directiva 75/106, nu schimbă cu nimic, după părerea noastră, faptul că aspectul este complet reglementat la nivel comunitar.

41. Prin urmare, întrebarea este dacă directiva poate fi interpretată în conformitate cu articolul 28 CE.

15 — Hotărârea din 6 iulie 1995, Mars (C-470/93, Rec., p. I-1923 punctul 12).

16 — Citată anterior la nota 8, punctul 47.

42. Este suficient să amintim, în această privință, că, astfel cum a arătat Curtea în mod constant, o normă de drept derivat, cum este articolul 5 alineatul (3) literele (b) și (d) coroborat cu coloana I punctul 4 din anexa III la Directiva 75/106, nu poate fi interpretată în sensul că permite statelor membre să impună condiții care ar fi contrare normelor tratatului referitoare la libera circulație a mărfurilor¹⁷.

43. Trebuie reținut faptul că libera circulație a mărfurilor este unul dintre principiile fundamentale ale tratatului și al Comunității¹⁸. Curtea a susținut în mod constant faptul că articolul 28 CE are în vedere interzicerea oricărei reglementări a statelor membre de natură să constituie, în mod direct sau indirect, efectiv sau potențial, un obstacol în calea comerțului intracomunitar¹⁹.

44. Mai mult, trebuie luat în considerare faptul că, în conformitate cu jurisprudența Curții, în cazul în care este necesară interpretarea unui text de drept comunitar derivat, acesta trebuie interpretat, în măsura posibilului, în sensul conformității sale

cu dispozițiile tratatului și cu principiile generale ale dreptului comunitar²⁰.

45. În plus, Curtea a arătat în mod constant că, în vederea interpretării unei dispoziții de drept comunitar, trebuie să se țină seama nu numai de termenii utilizați, ci și contextul său și de obiectivele urmărite de reglementarea din care face parte²¹.

46. În acest sens, trebuie reamintit, în primul rând, că Directiva 75/106 a fost adoptată în temeiul articolului 94 CE (fostul articol 100 din Tratatul CE) referitor la apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre care au incidență directă asupra instituirii și a funcționării pieței comune, iar în al doilea rând, faptul că Directiva 88/316, care a introdus dispozițiile în litigiu în Directiva 75/106, se întemeiază pe articolul 95 CE (fostul articol 100 A din Tratatul CE).

47. Mai mult, măsurile adoptate pe baza articolului 95 CE au ca obiect instituirea și funcționarea pieței interne. Conform jurisprudenței Curții, aceste măsuri trebuie să aibă în mod efectiv ca scop îmbunătățirea

17 — A se vedea în acest sens, în special, Hotărârea din 9 iunie 1992, Delhaize și Le Lion (C-47/90, Rec., p. I-3669 punctul 26), Hotărârea din 2 februarie 1994, Verband Sozialer Wettbewerb (C-315/92, Rec., p. I-317 punctul 12, denumită „Clinique”), și Hotărârea din 11 iulie 1996, Bristol-Myers Squibb și alții (C-427/93, C-429/93 și C-436/93, Rec., p. I-3457, punctul 27).

18 — Hotărârea din 9 decembrie 1997, Comisia/Franța (C-265/95, Rec., p. I-6959 punctul 24), și Hotărârea din 12 iunie 2003, Schmidberger (C-112/00, Rec., p. I-5659 punctul 51).

19 — Hotărârea din 11 iulie 1974, Dassonville (8/74, Rec., p. 837, punctul 5).

20 — A se vedea în special Hotărârea din 24 iunie 1993, Dr. Tretter (C-90/92, Rec., p. I-3569 punctul 11), și Hotărârea din 27 ianuarie 1994, Herbrink (C-98/91, Rec., p. I-223 punctul 9 și jurisprudența citată).

21 — A se vedea în special Hotărârea din 19 septembrie 2000, Germania/Comisia (C-156/98, Rec., p. I-6857 punctul 50), și Hotărârea din 14 iunie 2001, Kvaerner (C-191/99, Rec., p. I-4447 punctul 30).

condițiilor de instituire și de funcționare a pieței interne²².

48. Mai precis, obiectivul preponderent al legiuitorului comunitar la adoptarea Directivei 75/106 era, după cum se arată foarte clar în considerentul (1) al acesteia, de a realiza apropierea dispozițiilor referitoare la vânzarea lichidelor preambalate, care, în cele mai multe state membre, fac obiectul unor reglementări obligatorii ce diferă de la un stat membru la altul pentru a asigura libera circulație a acestor produse în Comunitate.

49. În opinia noastră, din principiile menționate anterior decurge faptul că ar fi contrar articolului 28 CE să nu se permită comercializarea în restul Comunității a unui produs comercializat în mod legal în două dintre statele membre. În ciuda metodei legislative ambigue utilizate pentru redactare, dispozițiile în cauză dau naștere unei derogări permanente în favoarea Irlandei și a Regatului Unit, care permite comercializarea de lichioruri și de alte băuturi spirtoase care se prezintă în volumul nominal de 0,071 litri în aceste două state membre și, în opinia noastră, aceasta permite, de asemenea, sau deschide calea către comercializarea acestor produse și în celelalte state membre.

50. Având în vedere cele menționate anterior, considerăm că, potrivit unei înțelegeri corecte a dispozițiilor în cauză, armonizarea completă (și faptul că punctul 4 coloana I din anexa III nu include volumul de 0,071 litri) coroborată cu derogarea permanentă prevăzută de directivă are ca efect faptul că aceasta din urmă trebuie interpretată în sensul că produsele care se prezintă într-un preambalaj cu un volum de 0,071 litri, din moment ce sunt comercializate în mod legal în Irlanda și în Regatul Unit, pot fi comercializate, de asemenea, în toate celelalte state membre ale Comunității.

2. A doua întrebare

51. Astfel cum se arată în hotărârea de trimitere, a doua întrebare adresată Curții, cu privire la compatibilitatea directivei cu articolele 28 CE și 30 CE, nu trebuie adresată în prezenta cauză, decât în cazul în care directiva nu ar putea fi interpretată astfel încât să permită comercializarea produsului în toate celelalte state membre.

52. Având în vedere răspunsul la prima întrebare, nu mai este necesar să se răspundă la a doua întrebare.

22 — Hotărârea din 5 octombrie 2000, Germania/Parlamentul European și Consiliul (C-376/98, Rec., p. I-8419, punctul 83 și următoarele).

IV — Concluzie

53. Propunem să se răspundă întrebărilor adresate de Landgericht Wiesbaden după cum urmează:

„Articolul 5 alineatul (3) litera (b) al doilea paragraf *in fine* coroborat cu articolul 5 alineatul (3) litera (d) și cu coloana I punctul 4 din anexa III la Directiva 75/106/CEE a Consiliului din 19 decembrie 1974 privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la preambalarea, în funcție de volum, a unor lichide preambalate, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Actul de aderare din 23 septembrie 2003, trebuie interpretat în sensul că produsele care se prezintă într-un preambalaj cu un volum de 0,071 litri, din moment ce sunt comercializate în mod legal în Irlanda și în Regatul Unit, pot fi comercializate, de asemenea, în toate celelalte state membre ale Comunității.”